

Képmérgezés

Minden biztos...

Azon kapom magam, hogy nevetek magamon. Ha Nap Pál vagy ha Napp Alajos lennék, akkor is nappalinak becéztek volna alsóban, ami simán rajtam maradt volna. Persze Bélaként sokszor agyal az ember ilyeneken. Helló, Nap Pali, milyen felhős ma az ég, mondd? Helló, Napp Ali, fáj-e már a hátad a kapapén alvástól? Nappalit állítsátok a kapuba, az mára elég neki a fociból.

Mondja a rendező, a következő részek új belépőinek a szereplőválogatásánál a nőknél vegyéték előbbre a kérdést, hogy leszbikus jelenetet vállal-e? Habár a főcímben mindenképp két férfi fog csókolózni, de ezt fontos tudni, mert a reklámpotenciál inkább ebben van, az meg csak a politikai korrektséghez kell. Persze, legyenek buddhisták is a háttérben, kis színes zászlókkal!

A művért valaki megrendelte? Lehet, hogy nem lesz elég a meglevő öt liter... Ha valaki olcsóbban tud beszállítani, akkor a büfés jelenetnél előre fellocsolhatjuk vele a padlót. Megvan az a hangulat, hogy a bajszos néger a véren csúszva töri ki a bokáját? Vagy hát a művéren... Az még viccesebb! Becsúszik a piros műbőr fotelok közé, és jajgat.

Mondjuk jó, ha közben lövöldözik is. Mindig szerettem, amikor pisztolylövedék robbant szét egy hatalmas ablaküveget. A pincérnő sikít, eldobja a kávékancsót. Kávé keveredik a már ott levő művérhez. A kamera elidőzhet, ahogy keveredik vörös és barna, valami semmitmondó hangulatkeltő zenével és fényekkel.

Rendezőként pedig minden más. Mondom, hogy legyen, de senki sem hallgat rám. Aztán mondom újra és aztán üvöltöm. Amikor a bajszos néger kitéri a bokáját, feketüljön el minden. Van ez a hangosbemondó, talán már csak én használom egyedül a szakmában. Nagymamám mondta, hogy akinek hangosbemondója van, az nagy ember.

Kívülről talán lőhetnének géppisztollyal befelé. Mint a 60-as években, vagy előbb... A géppisztoly tekintélyt parancsol. Dobtáras, kommunista partizános.

NAGYATÁDI HORVÁTH TAMÁS (1974) költő. Okleveles agrármérnök, informatikus. Zámolyon él, Székesfehérváron informatikai rendszertervezőként dolgozik.

Mi mind Robin Hoodok vagyunk, éneklünk, és a gazdagokat meglopva adunk a szegényeknek, hogy legyen a fiatalságnak pénze heroinra. Ez egy olyan film lesz, amiben heroinisták lesznek. Az amfetamin nem menő.

Jó estét, Nepp Oli vagyok, és van egy ötletem! Hogy ez itt nem Amerika? Akkor nemsokára az lesz, még az én életemben... A vámpírok közötti törés oka a kávéivási szokásokban keresendő. Mondtam már! A bajszos néger kitöri a bokáját, vörös keveredik feketével, vállalhatatlan zene szól, és a kommunista partizánok lassított felvételen lövik szét a helyet. Aztán irány az erdő...

Nem, az erdőbe még nem tehetjük át ekkor a cselekmény fő szálát! Mondjuk, a vágóképen legyen az, hogy a sötétben kivilágított leszállópályán leszáll egy kisgép. Aztán ez majd külön szálként később újra előjöhét. Milliomosok ülnek a fedélzeten, és arra isznak, hogy övük a világ. Persze, ugyanattól a terítőtől vett heroint szívják, mint a külvárosi, vesztes ifjúság, de ez nem biztos, hogy be lesz mutatva.

Gondoltam arra is, hogy az utcán állhatna egy Trabant, de mivel az túl direkt volna, elvettem. Üres legyen az utca. A helyet szétlőtték, de ez senkit sem érdekel, mert kicsit mindenki tudta, hogy úgy is ez lesz a vége. A halottakról... Nem tudom, hogy mit mutathatnánk. Haláltusát? Vagy csak a kész tény?

Valami indiai helyet is bevághatnánk ekkor. Archív felvételeket egy buddhista kolostorból. Kis elefántot vezet valaki, miközben a kamerába mosolyog azzal az együgyűséggel, amivel bármit eladhatunk. Heroint, abortuszt, kislányokat... Aztán a hegyeket mutatva furulya szól, amit az öreg vámpír gengszter monológja szakít félbe.

Szüleim utálatos nevet adtak, és mindig azt várták, hogy győzzek. Nem voltam tizenhat, amikor vettem egy pillangókést. Ó, azt nagyon szerettem! Egyszer majdnem hasba szúrtam vele magam. Akkor gondoltam először a bajszos négerre. Meg fog halni, mondtam magamban, bárki legyen is ő, bárki játssza is! És mennyi év telt el azóta...

A pincérnő elbújít a pult mögött. Nem halhat meg... Az abszurditás az, amikor József Attilát szaval valaki egy amerikai kisváros éjjel-nappali hamburgerezőjének konyhájában. Ezt ezért át is ugorjuk. Vörös keveredik feketével, vállalhatatlan zene szól, és közben egy férfihang suttogása hallatszik: „Mint alvadt vérdarabok, / úgy hullnak eléd / ezek a szavak.”

A kitalált szerelmek múlhatatlanok. Senki sem fog visszaugrani a második vagy az ötödik bekezdéshez, legyél nyugodtan logikátlan. A kamera most fenőfák között fut, és kiér egy hegyi tó partjára. Az ég kékje érthetetlen, hideget ont, megfagy a nézőben a buta gondolat. A víz felett pára. Nem lenne jó ott lenni, halállal terhes a hely!

Mindenki mindenből ért...

Aztán mégis vágás. Nipp Ila vagyok, a barátaimmal ide járunk kempingezni... Ha Indiában vagy Amerikában születél, sosem fogod megérteni Európát! Emlékszem a pult alatt reszkető pincérnőre, emlékszem a törött bokájú, bajszos négerre. Lehet, hogy hülye vagyok, de nekem ez Amerika! Közeli képen

látszik Ila keskeny ajka felett a bajuszkája, és valahogy a hangsáv is el van rontva. A tó felett madarak szállnak.

A leszálló kisgépen egyetlen utas sincs magánál. A pilóták távoztak. Nem menekültek, csak tudták, mi következik. Az utastér vágyaktól égett le. Piros feltek, piros padló, piros plafon, az utaskísérőkön piros a kosztüm és a cipő. Mindenki szeret valakit, csak épp képtelen kimutatni. Lassan haldoklanak, és közben a lelkekben géppisztoly kattog, és számológép. Ez egy felhőkarcoló pincéje...

Úgy küzdöttem a kiszámíthatóság ellen, és most mégis, fejből tudom, mit láttam volna szívesebben, mint ezt. A bajszos néger rendben van; a pincérnő a pult mögött rendben van; a leszálló kisgép rendben van; a tó a hegyekben rendben van. És a vámpír gengszterfőnök is és József Attila is rendben van. Akkor mi legyen?

Szerintem óracsőrgés és hajnali készülődés... Fehér ágynemű, fehér falak, fehér fények. Fekete ruhák, fekete hajak, fekete gondolatok: ma mind meghalunk, mert a bajszos néger nem játszik tovább. Kijön valaki a konyhából. Egy egyetlenista, akinek a tandíjra kell a pénz, de ő sem tud semmit. Fülében fülhallgató, a lövöldözést nem hallotta.

Éjjel a város reklámkivetítői archív felvételeket mutatnak indiai buddhista kolostorok szerzeteseiről. Hippik énekelnek egy fesztiválon, mindenki egy nagy család, de mindenki győzni akar. A következő képeken fakítani kell, hogy hatásosabbak legyenek. Narancssárga, fahéjszínű és olívazöld. Csak a gitár kék, ragyogó, a bajszos néger teljesen átszellemül vele.

A világbéke akkor kezdődik, amikor már nem lesznek az utcákon eldobált csikkek. A képzelet megfeneklett, a film folytatásához még kéne néhány millió elégedett néző és néhány szatyor pénz. Nem egyezkedsz? Akkor lehúzzunk, és életed végéig egy tóparti kempingben nézegetheted a hideg, kék eget.

Két férfi csókolózik, és a nőkre gondolnak, akiket életükből távozni hagytak.

A tóparti kempingben közben történik valami... Híresség érkezik, de még nem tudni, hogy gengszter-e, vámpír-e, színész-e vagy politikus. Talán egy Ronald Reagan-hasonmás az, mindenesetre gitártok van a hátán. A tokon egy New York matrica.

Különben szerettem a kapuban állni. Érdekes volt nézni, hogy mi mindenért képesek a társaim egymást hibáztatni. És úgyis előrerohantam, ha egy percre elkapott a fociláz. Olyankor legalább mindenki jó okkal haragudott meg rám, pedig volt, hogy gólt is rúgtam. Na persze, mellette sokkal többet kaptam.

Most mondanám, hogy ez eddig mind semmi, de igazából ez minden. Nézem a napszemüveges alakot a rendezői székben, és nem jövök rá, hogy ki is ő. Nézem a stábot, ahogy szélvészféleg forgolódnak körülötte. Nézem magam, elfelejtettem a szerepem... Valaki rám kiabál.

Van nálam néhány liter művér, de nem jövök rá, hogy ez a történetben pont hova is kell most. Egy belső hang azt mondja, hogy csak ne most, csak ne most! Az edényt leteszem a földre és a rendező felé indulok. A hangosbemondó nálam van. A dobtáras géppisztoly nálam van.

Eszembe jutott egy jelenet, ami jót tenne ennek a filmnek. Egy félhomályos szobában egy pszichológus ül, vele szemben pedig egy megviselt nő. A rendező bólint, legyen. Az áttetsző függöny mögött egy pláza parkolója látszik, talán péntek délután lehet. Mindenki csendben van, a fények lassan kihunynak.

Amikor leszálltunk a repülővel, az utasok közül senki sem volt magánál. A kerítésnél maszkos emberek jelentek meg, mindenki Tarantino-maszkban volt... Én akkor éreztem, hogy lassan legyőz a bennem lakó vámpír. Persze, könnyű volt áldozatot találni, és könnyű volt azt mondanom, az áldozatom egy győztes.

Lassanként összeérnek a szálak, azt hinné az ember, de amikor megérkezik a jóváhagyás, hogy legyen még egy évad, minden szétcsúszik. Egy vérző halott lebeg a medence vizében, távolról ismerős harmonikadallam száll. A szél homokot fúj, a közvilágítás lámpái kialszanak.

A pszichológus bólint, a nő feláll. A függönyön túli parkolóban verekedés tör ki. Egy kisfiút elvesztenek a szülei. Napok múlva lesz csak meg, de a sorsa megpecsételődött. Látja, ahogy elcsúszik a bajszos néger, de ő csak ló tovább. Társai rángatják el. Aztán a tóparti kempingben egy dalt ír róla.

A kitalált nevekhez igazított karakterek életre kelnek. Mindenki örül, hiszen ez a siker fokmérője. Csak ők nem, ők elvágódnak ebből a kitalált világból. Valahová, ahol minden kimért, szabályozott, tudható. Valahová, ahol mozijegyet vehetnek egy történetre, amelyben semmi nem történik, ami ne volna végtelenül banális.

Már csak egyetlen utaskísérő van a gépen. Leveszi piros magassarkú cipőjét, kigombolja fehér blúza felső gombjait egy tükör előtt. Félrehajtott nyakát simogatva nézi a tükörben mögötte levő csendéletet. Odamegy egy kopasz, vörös fejű utashoz. Talán ő lehet a tulaj... Hangosan horkol, és néha a levegőbe markol. Leveszi fekete bőrcipőjét, lehúzza zokniját és hosszasan nézi a hitványan fehérülő lábujjakat.

A mise végén a pap ostyát oszt, de a hívek nincsenek sehol. A bajszos néger körbenéz, hálát ad istennek, hogy hamarosan lekerül a gipsz a lábáról. A pult mögül előbújik a pincérnő, még sírdogálva gondol egy régi hajnalra. Még sírdogálva lát meg egy soká következő délutánt.

Az elvesztett gyerekek aztán mind megkerülnek, a gazdagok pénzét szétosztják a szegények és a heroinfüggők között, a hideg, kék ég alatt pedig megírják a világ legszomorúbb szerelmes dalát, és azzal minden elrendeződik. „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én szolgám.”

Régebben úgy hallottam, hogy minden igaz...